

Kadernota 2024

GEESTMERAMBACHT

Kadernota

Deze kadernota voor 2024 geeft de actuele inzichten weer die van invloed zijn op de begroting(en) van recreatieschap Geestmerambacht. De programmabegroting wordt pas opgesteld nadat de kadernota door het bestuur is behandeld.

Hoofddoelstelling

Geestmerambacht is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het doel van Geestmerambacht is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR):

- a. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen.
- b. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
- c. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.

Kerngegevens: 545,5 hectare werkgebied, waarvan 423,5 hectare beheergebied waarvan 75 hectare water. Het gebied bestaat uit Geestmerambacht (394,5 ha) en Park van Luna (151 ha). Het aantal bezoeken per jaar bedraagt ruim 1,7 miljoen.

Visie

De visie “Geestmerambacht, Groene loper en Park van Luna (parkenlint tussen stad en dorp)” is in 2021 door het algemeen bestuur vastgesteld. Het doel is het recreatiegebied te laten doorgroeien tot een veelzijdig parkenlint, als groen uitloper voor de inwoners van het HAL-gebied en met activiteiten gericht op de ruimere regio. De kwaliteit van zowel de natuur- als de recreatiegebieden wordt verhoogd.

De bedoeling is om ontwikkeling van recreatie, landschap en natuur als een doorlopend geheel vorm te geven, rekening houdend met duurzaamheid, energietransitie en klimaatadaptie. De visie dient tevens als vertrekpunt voor een structureel financieel gezonde basis en voor de ambities van het recreatieschap en daarbij rekening houdend met de nog vast te stellen nieuwe governance-structuur.

Het Uitvoeringsprogramma (UP) is vastgesteld in het AB van 27 juni 2022 en bevat een planning en een raming van de kosten en opbrengsten van de geplande activiteiten en ambities.

Strategische doelen

Geestmerambacht levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan deze opgaven c.q. strategische doelen:

- Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap
- Vergroten gebruik
- Versterken duurzaamheid
- Vergroten maatschappelijk draagvlak

Actuele ontwikkelingen

- Minder gunstige economische ontwikkelingen door oplopend prijspeil (zie verder Bijlage A. Financiële kengetallen).
- Het verder (door)ontwikkelen van Geestmerambacht, Park van Luna en de Groene Loper op basis van de vastgestelde visie (2021) en het UP (2022).
- Als onderdeel van dit uitvoeringsprogramma:
 - Het duurzaam beheren en door ontwikkelen van de gebieden gericht op optimaal recreatief gebruik en tegelijkertijd verhogen van biodiversiteit.
 - Inzetten op vergroten van het gebruik van de gebieden door inwoners van de regio en daarbuiten.
 - Zetten van vervolg stappen in het bereiken van structureel financieel evenwicht in 2027 en in de periode daarna.
 - Extra inkomsten realiseren, onder andere via permanente locatieontwikkelingen.
 - Bijdragen aan een duurzame samenleving en ruimte voor energietransitie en klimaatadaptatie.

- In het kader van Natuurnetwerken Nederland het verder uitwerken van de regionale routestructuren. Om daarmee de balans te borgen tussen natuur- en recreatieontwikkeling.

- Op basis van het onderzoek het maken van een keuze voor de gewenste governance-structuur en participantenbijdrage rekening houdend met de 2 participanten (Alkmaar en Dijk en Waard) en de provinciale samenwerking.
- Meer bezoekers door recreatie in eigen land, overloop van kustgebied en door eigen promotie.

Operationele doelen 2024

Naast de reguliere bedrijfsvoering wil het recreatieschap de volgende doelen realiseren:

- Concrete uitwerking van het uitvoeringsprogramma;
 - vanuit 2022 (jaar van de start van de eerste wervingen) verder werken aan de permanente invulling van de ontwikkellocaties;
 - bij de ontwikkellocaties meer richten op hogere exploitatie-opbrengsten en/of op lagere beheerkosten;
 - en starten met de ingroei van stijgende participantenbijdragen.
- Implementeren van maatregelen zoals verhogen biodiversiteit en natuurinclusieve recreatie.
- Verbeteren van bereikbaarheid en interne en regionale verbindingen.
- Inzetten op meer bezoekers en daarbij horende faciliteiten.
- Het inzetten op een financieel sluitende meerjarenbegroting.
- Instellen van Bestuursbureau (2022) met evaluatie in 2023.

Verwachtingen voor 2025 - 2027

- Uitvoering geven aan de Visie 2030 via het vastgestelde uitvoeringsprogramma.
- Meer participatie met omgeving en verbeterde communicatie leidt tot meer begrip en geaccepteerde ontwikkelingen in het kader van de visie/UP, mede op basis van de in 2022 ingestelde gebiedstafels als podium waarop partijen met elkaar in gesprek gaan.
- Structureel financieel evenwicht door het genereren van incidentele en structurele stijging van de inkomsten en de getrapte toename van de participantenbijdragen (2023-2027).
- Het inzetten op en gepaste groei van (meerdaagse) evenementen rekening houdend met de omgevingsfactoren, de natuurwaarden van de terreinen en de maatregelen bij grote evenementen naar aanleiding van de corona-effecten.

Doorontwikkelingen staand beleid 2024

- Voortzetting koers waarbij geïnvesteerd wordt in projecten die op de lange termijn leiden tot het verhogen van de inkomsten en verbetering van het rendement.
- Meer beleid gericht op vergroten biodiversiteit, duurzaamheid, energietransitie en klimaatadaptie.
- Intensiever beleid gericht op de toename van de recreanten, zowel van binnen als van buiten de regio.
- Toezicht en handhaving intensiever en meer zichtbaar.

Risico's bij het uitvoeren van het UP

In het Uitvoeringsprogramma wordt gewezen op de risico's die op dit moment een rol spelen bij de uitvoering en dan met name bij de realisatie van de geraamde opbrengsten. Daarbij gaat om:

- De stand van de economie: zien ondernemers en banken het zitten om te investeren in nieuwe ontwikkelingen
- Concurrentie: bepaalde nieuwe commerciële ontwikkelingen kunnen concurreren met bestaande of nieuwe vergelijkbare bedrijven. Dit kan een negatief effect hebben op de potentiële inkomsten voor het recreatieschap
- Medewerking bevoegd gezag: voor het vestigen van nieuwe bedrijven in het recreatiegebied is het schap afhankelijk van de planologische medewerking van de gemeenten en van de provincie.

Deze medewerking is feitelijk de randvoorwaarde voor het kunnen realiseren van de projecten en de benodigde inkomsten

- Participatie: bewonersparticipatie kan leiden tot aanpassingen van de plannen, indien er onvoldoende draagvlak is en dit zich manifesteert in onvoldoende medewerking op planologisch gebied
- Subsidies: het verkrijgen van voldoende subsidie om uitvoeringsprojecten te kunnen realiseren is geen vast gegeven
- Wetgeving: projecten moeten voldoen aan regels omtrent onder andere NNN, stikstof, Pfas en nog vele andere aspecten.

De (economische) onzekerheden, de inflatie en de loon- en prijsstijgingen leiden tot hogere kosten, minder economisch vertrouwen en in sommige gevallen tot het moeilijker kunnen inkopen van bepaalde grondstoffen, goederen en/of inhuur van diensten.

Dit betekent dat de cijfers over de inkomsten in onderstaand schema niet als een gegeven kunnen worden beschouwd, maar als een streven. Zodra hier meer zicht op is, wordt dit in een volgende kadernota verwerkt. Verder informeren we u middels de P&C-documenten tijdens de reguliere vergader rondes.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Wat is de planning?
Vorbereidingskosten UP	Vorbereidingswerkzaamheden om te komen tot uitvoering UP conform de planning	2024 - € 230.505 2025 - € 94.380 2026 – € 23.625 2027 - € 0	
Uitvoeringskosten UP	De daadwerkelijke uitvoering van het UP brengt kosten met zich mee	2024 - € 34.170 2025 - € 77.113 2026 - € 190.091 2027 - € 188.391	Het betreft de financieringskosten voor het aantrekken van de leningen ter financiering van het UP + afschrijvingslasten op investeringen

Opbrengsten UP (BCF uit investeringen conform huidige systematiek)	Tegenover de investeringen en de kosten die gemaakt moeten worden, staan de mogelijk te verwachten opbrengsten.	2024 - € 518.491 2025 - € 396.904 2026 - € 0 2027 - € 0	
Toename erfpachtopbrengsten	Door het uitgeven van meer c.q. beter renderende percelen nemen de pachtopbrengsten na enige jaren toe.	2024 - € 0 2025 - € 96.075 2026 - € 202.411 2027 - € 375.807	
Verhoging participantenbijdrage	Realisatie van een structureel financieel evenwicht vraagt enerzijds investeringen in het gebied (meer opbrengsten c.q. minder onderhoud) en tegelijkertijd een stijgende participantenbijdrage tot het evenwicht wordt bereikt	2024 - € 200.000 2025 - € 300.000 2026 - € 400.000 2027 - € 480.000	In 2023 is de eerste verhoging van de participantenbijdragen begroot. Deze loopt jaarlijks op tot € 480.000 in 2027.

Gevolgen voor de participanten

In het vastgestelde UP wordt uitgegaan van voorbereidings- en uitvoeringskosten, investeringen en opbrengsten die gezamenlijk bijdragen aan het realiseren van de uitgesproken ambities. Dergelijke ontwikkelingen lopen niet altijd parallel als het gaat om kosten en opbrengsten, veelal gaat de “cost voor de baet uit”. Dat betekent dat de opbrengsten later dan de kosten en investeringen worden ontvangen.

Daarnaast is door het bestuur besloten dat na het uittreden van de provincie het jaarlijkse tekort van circa € 1,0 mln uit de bestemmingsreserve wordt onttrokken als bijdrage aan de exploitatie. Omdat dit niet kan worden volgehouden, is de visie met bijbehorend uitvoeringsprogramma opgesteld. Alle huidige en toekomstige inkomsten zijn echter onvoldoende groot om het tekort van € 1,0 mln per jaar volledig te compenseren.

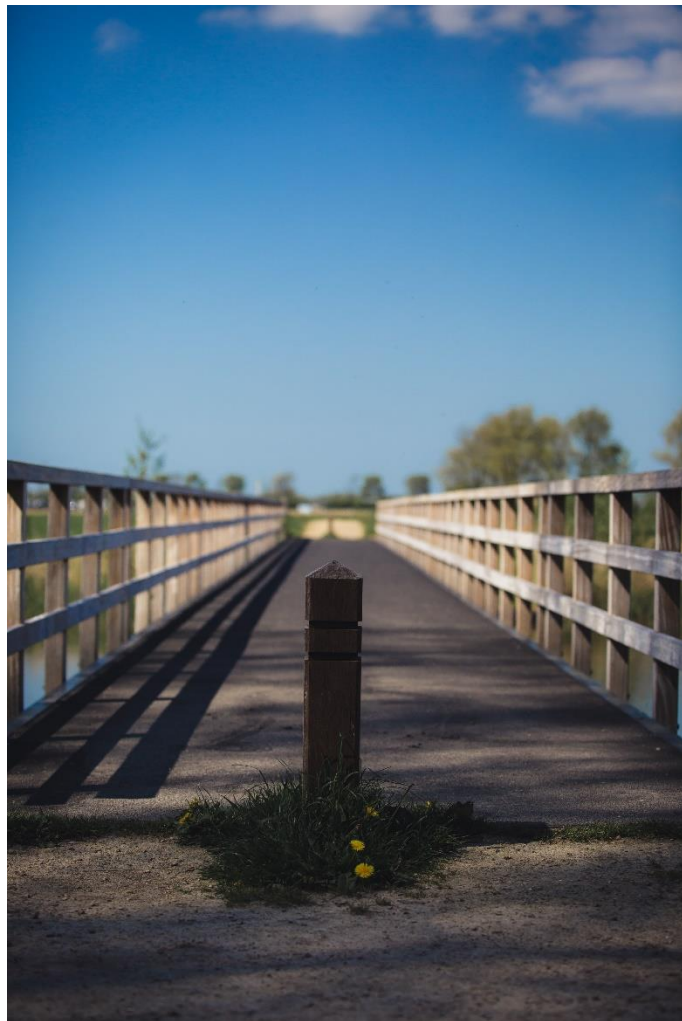
Om uiteindelijk te komen tot een structureel gezond recreatieschap (kosten en opbrengsten in evenwicht) is een hogere participantenbijdrage noodzakelijk.

Die verhoging wordt gerealiseerd met een systeem van jaarlijkse ingroei van € 100.000 in 2023 tot € 480.000 in 2027.

Gevolgen voor de reserves

Het realiseren van de ambities middels het uitvoeringsprogramma leidt de komende jaren tot een patroon van extra kosten en investeringen, en een toename van de opbrengsten. Dat resulteert in een verschil in de uitgaven en de inkomsten en dat heeft zijn weerslag op de bestemmingsreserves.

Op basis van de huidige gegevens is de verwachting dat de totale reserves (algemeen en bestemming) in 2024 € 2,5 miljoen zullen bedragen. In 2027 zullen de reserves zijn afgenomen tot € 1,1 miljoen.

Bijlage A. Financiële kengetallen 2024

Indexatie

Het recreatieschap hanteert voor de prijsindexatie het door de regietafel Noord-Holland Noord bepaalde cijfer. Het indexatiecijfer voor 2024 wordt in het laatste kwartaal van 2022 bekendgemaakt. Het nieuwe indexatiecijfer wordt dan verwerkt in de nog vast te stellen Programmabegroting 2024. Vooralsnog wordt uitgegaan van een indexatie van de kosten en participantenbijdragen met 2,3%.

Het personeel van de uitvoeringsorganisatie is niet in dienst van het recreatieschap, maar in dienst van Recreatie Noord-Holland NV, waardoor deze loonindexatie niet van toepassing is op de 'inzet RNH'.

Eind oktober 2022 hebben we de brief van de voorzitter van de regietafel ontvangen m.b.t. de indexatiecijfers kadernota 2024. De gemiddelde index is bepaald op 7,1%. De kadernota 2024 was toen reeds in de bestuurlijke routing. De nieuwe indexatie is daardoor niet in de kadernota 2024 verwerkt. Na ontvangst van de brief is wel op hoofdlijnen een inschatting gemaakt van de effecten van deze indexatie voor de financiën van het recreatieschap ten opzichte van de kadernota 2024 die nu voorligt. De verwachting is dat voor het jaar 2023 de financiële effecten beperkt zullen zijn. Dit komt doordat voor een groot gedeelte van de kosten al rekening is gehouden met gestegen kosten. Zo is bij de inzet RNH voor 2023 gerekend met 8,9% kostenstijging (en voor 2024 met 4%). Deze stijging is vanwege de gestegen loonkosten en de ontwikkeling van de sociale lasten (cao-akkoord provincies). Andere kostenposten, die zijn geraamd met de algemene indexatie van 2,3% die het recreatieschap heeft toegepast in de kadernota 2024, moeten wel worden geïndexeerd met de herziene index. Dit leidt tot hogere kosten. Deze kostenstijging wordt echter gecompenseerd door de hogere opbrengsten uit met name pacht en huurcontracten. Voor deze

contracten wordt het inflatiecijfer door CBS aangehouden (CPI van november 2022). De verwachting is dat deze hoger zal liggen dan de prijsindexatie van de regietafel Noord-Holland Noord. Uit de globale doorrekening blijkt dat het effect op het financiële resultaat voor bestemming beperkt zal zijn waarbij er vanuit is gegaan dat de participantenbijdragen voor 2023 gehandhaafd kunnen blijven (met index 2,3%).

Een gedetailleerde doorrekening zal in het voorjaar van 2023 worden gedaan en worden meegenomen in de gewijzigde begroting 2023 en de programmabegroting 2024.

Hoogte gemeentelijke bijdrage

Participant	Bijdragen-verdeling	Bijdrage in 2023	Bijdrage in 2024
Alkmaar	53,60%	€ 273.763	€ 332.422
Dijk en Waard	46,40%	€ 237.030	€ 287.819
Totaal	100,00%	€ 510.793	€ 620.241

In bovenstaande tabel is de extra participantenbijdrage i.v.m. uitvoeringsprogramma verwerkt. Deze extra bijdrage is in 2023 € 100.000 en gaat naar € 200.000 in 2024.

Risicomanagement / weerstandsvermogen

De huidige algemene reserve (weerstandscapaciteit) is € 48.000 en ligt onder het gewenste berekende niveau. Het bestuur heeft besloten aan te sluiten bij het uitgangspunt van de regio om slechts een beperkte algemene reserve aan te houden voor de GR. Dit betekent dat er eventueel beroep gedaan wordt op de participanten indien de risico's die zich voordoen het bedrag van de algemene reserve overschrijden.

A. Financiële kengetallen

B. Financiële meerjarenraming

C. Visie en financiële situatie

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door het risico (de kans vermenigvuldigd met de omvang in euro's) te delen door de in te zetten middelen om deze risico's te dragen (weerstandscapaciteit). De weerstandscapaciteit bij het recreatieschap wordt gevormd door de middelen in de algemene reserve, de bestemmingsreserves en eventuele ruimte op de begroting. In de jaarrekening 2022 en de begroting 2024 wordt dit nader uitgewerkt.

Bij het onderdeel "Nieuw beleid" (pagina 4) worden de risico's toegelicht die specifiek een rol spelen bij het realiseren van het uitvoeringsprogramma. In het UP wordt daarom ook gewezen op de reële mogelijkheid dat de gewenste inkomsten (deels) niet kunnen worden gehaald. Een aantal maatregelen wordt voorgesteld om die risico's zo veel als mogelijk te beheersen.

Percentage overhead

Als de overhead wordt afgezet tegen de totale lasten bedraagt het percentage overhead 14,9%. Deze overhead bestaat uit de volgende posten:

Onderdeel	Lasten (€)
Bestuursadvisering en programmasturing	167.128
Secretariaat	44.732
Financiële administratie en control	93.276
Hiërarchische aansturing van het beheerteam	53.105
Kantoor- en bedrijfskosten	30.690
Totaal	388.931

Flexibele schil / inhuur

Met het oog op maatschappelijke werkvoorziening wordt een post van € 24.000 opgenomen voor structurele inhuur van werknemers vanuit de sociale werkvoorziening.

Bijlage B. Financiële meerjarenraming 2023-2027

Onderdeel	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Bedragen in euro's inclusief btw, prijspeil::</i>	2023	2024	2024	2024	2024
Stand volgens programmabegroting 2023 (resultaat voor bestemming)	-833.557	-443.095	-600.571	-518.570	-236.070
Wijzigingen nadien met AB besluit					
1. Doorschuiven budget ontwikkellocatie Wagenweg 6	58.000	-101.000			
2. Opbrengst eeuwigdurende grafrust	77.000	-	-	-	-
3. Doorschuiven opbrengsten UP investeringen (BCF conform huidige systematiek)	-324.000	73.000	251.000	-	-
4. Doorschuiven kosten UP	87.000	-95.000	-4.000	-34.000	-
5. Doorschuiven opbrengsten UP (erfpacht/evenementen)	-	-	-	-44.500	-44.500
Totaal wijzigingen nadien met AB besluit	-102.000	-123.000	247.000	-78.500	-44.500
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering					
1. Herijking indexering inzet RNH	-71.000	-93.000	-93.000	-93.000	-93.000
2. Hogere opbrengsten evenementen (Elrow)	78.000	80.000	80.000	80.000	80.000
3. Toename beheerlasten groene loper			-8.000	-16.000	-16.000
4. Divers	-1.089	4.033	-22.096	-22.351	-18.366
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	5.911	-8.967	-43.096	-51.351	-47.366

A. Financiële kengetallen

B. Financiële meerjarenraming

C. Visie en financiële situatie

Nieuw beleid					
1. Bestuursbureau	-	PM	PM	PM	PM
2.					
Totaal nieuw beleid	-	-	-	-	-
Totaal wijzigingen in kadernota 2024	-96.089	-131.967	203.904	-129.851	-91.866
Dekkingsmiddelen / ombuigingen					
1.	-	-	-	-	-
Totaal dekkingsmiddelen / ombuigingen	-	-	-	-	-
Stand volgens kadernota 2024 (resultaat voor bestemming)	-929.646	-575.061	-396.668	-648.422	-327.936
Mutaties reserves					
1. Onttrekking Algemene Reserve					
2. Toevoeging Algemene Reserve					
3. Onttrekking Bestemmingsreserve	-929.646	-575.061	-396.668	-648.422	-327.936
4. Toevoeging Bestemmingsreserve					
Totaal mutaties reserves	-929.646	-575.061	-396.668	-648.422	-327.936

Toelichting

- In 2023 is er sprake van een hogere onttrekking uit de reserves (€ 96.089) als gevolg van de aangepaste planning van het uitvoeringsprogramma. Het doorschuiven van diverse UP-projecten uit 2022 naar volgende jaren leidt enerzijds tot lagere kosten (positief effect op de reserves), maar anderzijds worden diverse investeringsprojecten ook naar achteren geschoven. Dit betekent dat oorspronkelijk geraamde ontvangsten (€ 324.000) van het Btw Compensatie Fonds (BCF) niet in 2023 maar in 2024 (€ 73.000) en 2025 (€ 251.000) zullen worden ontvangen. Ook UP-projecten die opbrengsten moeten genereren, worden later gestart en daarmee worden de begrote opbrengsten pas later gerealiseerd.

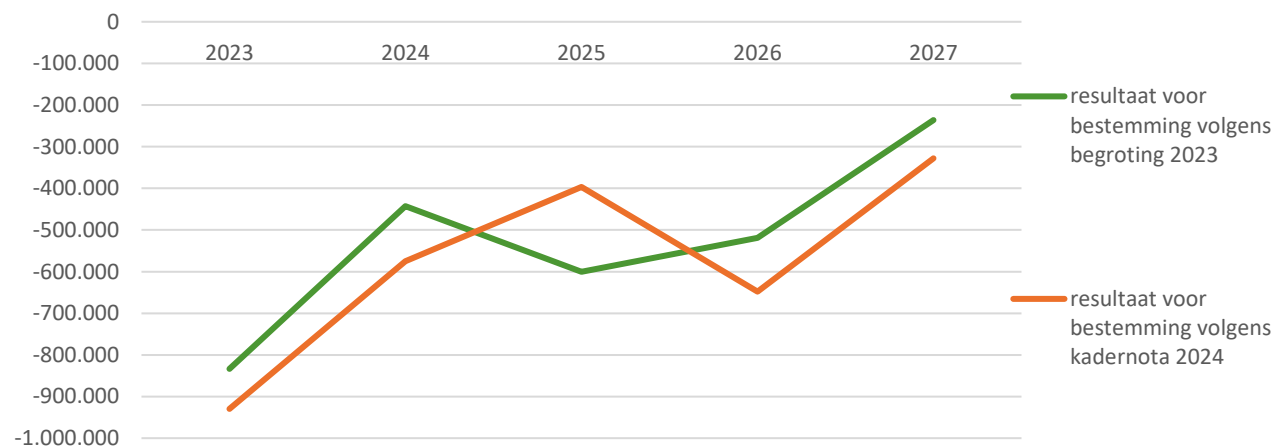
A. Financiële kengetallen

B. Financiële meerjarenraming

C. Visie en financiële situatie

2. De kosten voor inzet van RNH stijgen in de komende jaren met € 71.000 in 2023 naar € 94.000 in 2024 en verder. Dit is het gevolg van de herindexering van de prijzen en lonen.
3. Het in 2022 Elrow-festival leidt tot extra structurele opbrengsten van € 80.000 per jaar.

Verloop meerjarenperspectief 2023 - 2027

Bijlage C. Visie en financiële situatie

In 2018 heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven tot opstellen van een visie voor het Geestmerambacht. Doel was het realiseren van een toekomstbestendig recreatieschap. Er wordt toegewerkt naar een meerjarig begrotingsevenwicht, om toekomstige tekorten tijdig te dekken, met een nieuwe balans tussen opbrengsten uit het gebied en participantenbijdragen. Daarvoor zijn uitvoeringsgerichte investeringen nodig, met meer baten uit gebiedsontwikkeling.

Het doel van de visie is het gebied in samenhang te laten doorgroeien tot een veelzijdig Parkenlint, als groene uitloper voor de inwoners van het HAL-gebied en met activiteiten gericht op de ruimere regio. De kwaliteit van zowel de natuurgebieden als de recreatiegebieden wordt verhoogd.

Na het uittreden van de provincie heeft het bestuur besloten het jaarlijkse tekort te dekken door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Met het laten opstellen van de visie en het uitvoeringsprogramma willen de participanten zorgen voor een toename van de opbrengsten. Tevens worden externe financieringsmogelijkheden onderzocht om te zorgen voor een structureel sluitende meerjarenbegroting. De huidige reserves zijn nog voldoende mits op korte termijn de begroting in evenwicht wordt gebracht.

Vaststelling door het algemeen bestuur

Deze kadernota is door het algemeen bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht vastgesteld in de openbare vergadering van 16 november 2022.

Voorzitter,
Mevr. A. Groot

